

Інформація про результати діяльності Представництва Норвезької Ради у справах біженців в Україні протягом 2016 року

Представництво Норвезької Ради у справах біженців в Україні (NRC) (Свідоцтво про акредитацію відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації №1427599 від 26.12.2014 ЄДРПОУ 26619760) – незалежна, гуманітарна, неприбуткова неурядова організація. NRC допомагає переміщеним та соціально уразливим особам у часи кризи. Ми надаємо допомогу, захищаємо права та пропонуємо довготривалі рішення біженцям та внутрішньо переміщеним особам (ВПО) у всьому світі.

Через свої програми NRC надає допомогу, спрямовану на задоволення наявних гуманітарних потреб, запобігання подальшому переміщенню осіб та сприяє розв'язанню проблемних питань ВПО. Наразі NRC розгорнуло свою діяльність у більш, ніж 25 країнах світу в Африці, Азії, Близькому Сході, Європі та Південній Америці. NRC спеціалізується у 6 напрямках: Укриття (Shelter); Вода, Санітарія та Гігієна (WASH); Освіта; Продовольча безпека; Менеджмент таборів для біженців та переселенців; Інформування, консультування та юридична допомога (ICLA).

NRC провадить три види гуманітарної роботи в Україні: 1) Укриття (Shelter), 2) Інформування, консультування та юридична допомога (ICLA), 3) Продовольча безпека/життєзабезпечення.

Працюючи з кінця 2014 року в Луганській області Представництво Норвезької ради у справах біженців в Україні має меморандум про співпрацю з Луганською обласною військово-цивільною адміністрацією в рамках якого NRC постійно надає експертну допомогу, бере участь у нарадах, надає технічну допомогу органам влади. Налагоджена постійна співпраця між NRC та представниками Міністерства юстиції та судовою владою у Донецькій та Луганській областях. NRC

NRC розпочала свою діяльність в Україні наприкінці 2014 р. з відкриття польового офісу у м. Северодонецьк (Луганська область). З початку своєї роботи на сході України NRC значно розширила свою діяльність в програмах гуманітарного реагування, основних областях компетенції і географічному охопленні з метою задоволення гуманітарних потреб по мірі їх виникнення.

Стратегія NRC спрямована на задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і постраждалого від конфлікту населення, особливо вздовж лінії розмежування в Луганській області (на підконтрольній і непідконтрольній уряду території). В березні 2016 р. NRC розширила свою діяльність на північні райони Донецької області (підконтрольна уряду територія), де також дуже висока концентрація ВПО. В липні 2016 р. NRC відкрила польовий офіс в смт. Станиця Луганська (Луганська область), який надає захист та допомогу мирному населенню прифронтового району – включаючи тисячі людей, які регулярно подорожують між підконтрольною та непідконтрольною уряду територіями і перетинають пропускний пункт в цьому місті.

NRC надає базову підтримку для поліпшення умов життя найбільш вразливих верств населення, постраждалого внаслідок конфлікту шляхом крос-секторальної допомоги та захисту. У зв'язку з відносною стабілізацією ситуації в громадах, які проживають досить далеко від лінії розмежування, та зниженням інтенсивності конфлікту в багатьох населених пунктах, виникла необхідність переходу з етапу екстреного реагування до етапу раннього відновлення; таким чином, в 2016 р. NRC ініціювала декілька проектів, спрямованих на задоволення таких потреб (підтримка життєзабезпечення).

відновлення; таким чином, в 2016 р. NRC ініціювала декілька проектів, спрямованих на задоволення таких потреб (підтримка життєзабезпечення).

В 2016 р. ключовою проблемою для NRC залишається доступ до найбільш вразливих категорій населення – вздовж лінії розмежування та не непідконтрольній уряду території. Першочерговим питанням для NRC є отримання доступу до непідконтрольної уряду території та можливість стабільного здійснення діяльності на тій території. Таким чином, NRC продовжує виступати в напрямку отримання гуманітарного доступу, координуючись з гуманітарною спільнотою в Україні.

Програма «Житло» і непродовольча допомога

Основні складові програми NRC «Житло»: екстрена допомога (у першу чергу – непродовольча допомога, допомога на відновлення житла, тимчасове житло для ВПО, допомога на зимовий сезон, ремонт об'єктів соціальної інфраструктури та підготовка сімей до надзвичайних ситуацій). Програма «Житло» і непродовольча допомога реалізується в основному в прифронтових населених пунктах Луганської області (підконтрольна уряду територія).

Протягом травня-серпня 2016 р. 609 сімей (1 272 особи) отримали допомогу від NRC на відновлення або відбудову своїх домівок; діяльність NRC включала:

- Надання будівельних матеріалів для дрібного та середнього ремонту пошкоджених будинків в 18 містах та селищах вздовж лінії зіткнення для 558 сімей (1 190 осіб). В рамках проекту відновлення об'єктів соціальної інфраструктури 8 шкіл та 2 дитячих садочки в двох прифронтових районах отримали будівельні матеріали, які покращать умови для навчання для 1 015 дітей.
- Відбудова 6 будинків вздовж лінії розмежування, які було повністю зруйновано внаслідок артилерійського обстрілу (Проект повного відновлення зруйнованих будинків). Виходячи з потреб власника будинку, NRC надала будівельні матеріали та грошову допомогу для оплати будівельних робіт для домовласників, а бенефіціари самостійно організували будівельні роботи.
- Відновлення 45 серйозно пошкоджених будинків в 11 містах та селищах, розташованих на лінії розмежування.

NRC продовжила надавати екстрену гуманітарну допомогу шляхом видачі непродовольчої допомоги в Луганській області для уразливих категорій населення: ізольовані сім'ї вздовж лінії розмежування, надзвичайно уразливі особи, ВПО (зокрема, незареєстровані) та сім'ї, приймаючи ВПО. Протягом травня-серпня 2016 р. непродовольчу допомогу у вигляді предметів домашнього побуту (гігієнічні та постільні комплекти) отримали 1 750 жителів селищ вздовж лінії розмежування. Дитячі будинки, школи-інтернати, пологові будинки, дитячі будинки сімейного типу та громади, приймаючи сиріт з непідконтрольної уряду території, а також сім'ї ВПО у кількості 987 осіб отримали дитячі набори (дитяче харчування, предмети гігієни та підгузки) та ігрові набори від NRC.

Програма «Інформування, консультування та правова допомога» (ICLA)

Програма NRC «Інформування, консультування та правова допомога» (ICLA) спрямована на підтримку переміщених та постраждалих від конфлікту осіб у реалізації їх прав та подоланні правових перепон шляхом безоплатного надання інформації, підвищення обізнаності та юридичної консультації. Правова допомога надається жителям Луганської і Донецької областей в центрах правової Допомоги NRC (у м. Северодонецьк, Станиця Луганська та Краматорськ), під час виїзду мобільних бригад юристів, консультації на дому

літніх людей та людей з обмеженими можливостям, групових інформаційних сесій та за телефонами гарячих ліній.

В липні 2016 р. NRC відкрила польовий офіс з Центром правової допомоги у Станиці Луганській, селищі міського типу на лінії розмежування; в цьому селищі знаходиться єдиний пункт пропуску підконтрольною та непідконтрольною територією в Луганській області, яким користуються тисячі цивільних осіб для перетину лінії розмежування. З моменту відкриття Центра правової допомоги юристи NRC надали правову інформацію 222 особам під час проведення групових інформаційних сесій, проконсультували 181 особу та надали правову допомогу 6 особам; серед них були цивільні особи, які перетинають пункт пропуску, а також населення району, постраждалого від конфлікту. Взагалі протягом травня-серпня 2016 р. на сході України надала правову інформацію для 6 672 бенефіціарів, правову консультацію для 3 044 осіб і правову допомогу для 131 особи; до того ж 85 осіб – в основному представники органів державної влади та громадських організацій прийняли участь у тренінгах ICLA.

Для подолання правових перепон, які негативно впливають на ВПО, NRC тісно координує свою діяльність з військово-цивільними адміністраціями, департаментами соціального захисту, департаментами юстиції, міграційними службами, пенсійними фондами, органами опіки та піклування; також співпрацює з місцевими організаціями, міжнародними неурядовими організаціями та агентствами ООН. Спільно з органами місцевої влади, національними та міжнародними НУО, NRC проводить семінари для органів самоврядування стосовно загальних принципів гуманітарного захисту і допомоги, а також правової бази ВПО в питаннях цивільної документації та доступу до соціальної допомоги. Більш того, було організовано семінар для 21 юристів територіальних органів міністерств та інших центральних виконавчих органів влади, державних підприємств, закладів та організацій стосовно майнових прав ВПО (відчуження та реєстрація майна). В м. Северодонецьк (Луганська область) NRC була одним з співорганізаторів семінару для суддів місцевих судів та апеляційних судів Луганської та Донецької областей (підконтрольна уряду територія), спрямованого на захист прав ВПО і населення, постраждалого від конфлікту в системі реалізації правосуддя; 60 суддів прийняли участь у семінарі, включаючи позасудового доповідача Європейського суду з прав людини, Уповноваженої Верховної Ради України з прав людини, представників Ради Європи та Агентства ООН у справах біженців.

Насущні проблеми ВПО та постраждалих від конфлікту осіб: призупинення соціальних виплат та пенсій ВПО; проблемні аспекти реєстрації ВПО через зміни у законодавстві та процедур призначення (відновлення) соціальних виплат для ВПО; фізична верифікація місць проживання ВПО; складнощі з процедурою реєстрації спадщини; певні аспекти законодавчих норм щодо процедури отримання/відновлення втрачених/пошкоджених/знищеної цивільної документації. З метою вирішення цих проблем, NRC організувала 6 круглих столів в Центрах правової допомоги в мм. Северодонецьк і Краматорськ. Ці заходи надавали можливість обговорити вищезазначені теми з представниками органів місцевої влади, національними і міжнародними неурядовими організаціями.

NRC опублікувала в місцевих газетах і інтернет-виданнях 4 статті з актуальною правовою інформацією стосовно процедури відновлення документів про освіту для ВПО, останніх змін у законодавстві стосовно ВПО, процедури отримання батьківської згоди для виїзду неповнолітньої дитини через лінію зіткнення (між непідконтрольною та підконтрольною уряду територіями) і процедури реєстрації шлюбу. Більш того, з метою поліпшення надання правової інформації NRC, NRC випустила чотири нових важливих буклетів (українською, російською та англійською): (1) «Порядок оформлення спадщини», (2) «Соціальна допомога для малозабезпечених сімей», (3) «Відновлення втрачених та пошкоджених документів» і (4) «Дорожня карта для ВПО у Донецькій області».

В рамках адвокації захисту реалізації житлових, земельних та майнових прав (НЛР), NRC продовжує очолювати Технічну робочу групу (TWG) з участю членів Кластерів з питань захисту та житла (в мм. Київ, Северодонецьк і Краматорськ). В червні було видано звіт щодо проведеного дослідження НЛР проблем в Луганській, Донецькій і Харківській областях; дослідження показало, що найбільш актуальні НЛР проблеми стосуються компенсації за зруйноване/пошкоджене житло. З метою проведення заходів та координації в питаннях житлових, земельних та майнових прав на сході України, засідання субрегіональних робочих НЛР груп проводилися в Северодонецьку і Краматорську для вирішення, зокрема проблем зайняття військовими та забруднення мінами/нерозірваними боєприпасами приватної власності, в результаті проведених засідань було розроблено проект рекомендацій для бенефіціарів, майно яких було зайнято/експропрійовано військовими.

Програма «Продовольча безпека»/ «Життєзабезпечення»

Насилля та переміщення, які відбуваються і на даний момент, негативно вплинули на сільськогосподарський сектор, як на фермерів-підприємців, так і на великі фермерські підприємства в регіоні, який вважався житницею на сході України. Згідно до звіту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) (вересень 2015 р.), доступ до продуктів харчування, зокрема для ВПО і вразливих категорій населення на лінії розмежування, ринок праці та стабільні джерела доходу залишаються низькими на сході України.

В червні 2015 р. NRC запустила проект «Продовольча безпека»/«Життєзабезпечення» з метою покращення рівня продовольчої безпеки та життєзабезпечення для ВПО та постраждалих від конфлікту сімей, які проживають вздовж лінії розмежування в Луганській області (підконтрольна уряду територія). Реалізація цього проекту направлена на відновлення продуктивності сільського господарства та стабільне життєзабезпечення, покращення доступу до сільськогосподарських ринків для громад, що проживають на лінії розмежування та підвищення потенціалу місцевих організацій для підтримки рівня життєзабезпечення та продовольчої безпеки. Протягом червня-серпня 2016 р. NRC надала вразливим сім'ям, здатним реалізувати проект з життєзабезпечення в області сільського господарства, зокрема: матеріали для ремонту теплиць, зрошувальні насоси та труби, корми для птиці та скота, а також насіння овочів. Більш того 274 сім'ї з 4-х прифронтових селищ отримали допомогу від NRC

Уповноважена особа керівного органу
інституту громадянського суспільства

